

"YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI"

Donyorov Farrux Baxtiyorovich

O'zbekiston Savdo-sanoat palatasi, bosh mutaxasisi

Annotatsiya *Mazkur tezisda yashil iqtisodiyot sharoitida qayta tiklanuvchi energiya manbalarining ahamiyati va ularni rivojlantirish istiqbollari yoritilgan. Ekologik barqarorlikni ta'minlash, energiyaga bo'lgan talabni qondirish va iqlim o'zgarishining salbiy oqibatlarini kamaytirishda quyosh, shamol, biomassa va boshqa qayta tiklanuvchi manbalar muhim o'rin tutadi. Shuningdek, O'zbekistonda bu yo'nalishda olib borilayotgan islohotlar va kelajakdagi strategik vazifalar ko'rib chiqilgan.*

Kalit so'zlar *Yashil iqtisodiyot, qayta tiklanuvchi energiya, barqaror rivojlanish, quyosh energiyasi, ekologik xavfsizlik, energetik mustaqillik.*

So'nggi yillarda global miqyosda energiya sohasidagi ekologik muammolar, iqlim o'zgarishi va uglerod chiqindilarining ortib borishi yashil iqtisodiyotga o'tishni tezlashtirmoqda. Yashil iqtisodiyotning asosiy tamoyillaridan biri bu – qayta tiklanuvchi, ekologik toza va iqtisodiy jihatdan samarali energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirishdir. Qayta tiklanuvchi energiya manbalari — quyosh, shamol, geotermal issiqlik, biomassa va kichik gidroelektr stansiyalar — tabiiy resurslarni tejash, atmosferaga zararli chiqindilarni kamaytirish hamda uzoq muddatli barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash imkonini beradi.

O'zbekiston Respublikasi 2030-yilgacha bo'lgan Yashil rivojlanish strategiyasini qabul qilgan bo'lib, unga ko'ra qayta tiklanuvchi energiya ishlab chiqarish ulushi keskin oshirilishi rejalashtirilgan. Jumladan, quyosh va shamol elektr stansiyalari qurilishi bo'yicha yirik xalqaro loyihalar amalga oshirilmoqda. Masalan, Navoiy va Qashqadaryo viloyatlarida qurilgan quyosh elektr stansiyalari mamlakatning "yashil energetika"ga o'tishida muhim bosqich bo'ldi.

Bundan tashqari, bu sohaga xorijiy investitsiyalarni jalb qilish, texnologik innovatsiyalarni joriy etish, mahalliy mutaxassislarni tayyorlash va aholining ekologik ongini oshirish kabi yo'nalishlar ham qayta tiklanuvchi energiya sektorining asosiy tarkibiy qismlaridir.

Xulosa

Qayta tiklanuvchi energiya manbalarining rivojlanishi yashil iqtisodiyotning ajralmas qismi bo'lib, u ekologik xavfsizlikni ta'minlash, resurslardan samarali foydalanish va iqtisodiy barqarorlikka erishishda muhim rol o'ynaydi. O'zbekiston sharoitida bu

yoʻnalishdagi imkoniyatlar katta boʻlib, strategik yondashuv va xalqaro hamkorlik asosida energiya sohasida tub oʻzgarishlarga erishish mumkin. Bu esa nafaqat milliy iqtisodiyot barqarorligini, balki ekologik muhitning sogʻlomlashuvini ham taʼminlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish toʻgʻrisidagi Qonun. Oʻzbekiston Respublikasi Qonuni, 2019-yil 21-may, OʻRQ-539-son.
2. Hasanov, B., & Yusupova, M. (2022). “Oʻzbekiston energetika sektorida qayta tiklanuvchi manbalar rivoji va istiqbollari.” *Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar*, №1(65), 45–52.
3. Islamov, R. (2021). “Yashil iqtisodiyot va energiya samaradorligini oshirish yoʻnalishlari.” *Barqaror rivojlanish: iqtisodiy va ekologik aspektlar*, №3, 25–30.